

(úryvek z knihy *Knoflíková válka*)

Když se Janek na druhý den probudil z oloveného spánku, těžkého jako spánek po opici, pomalu se protáhl a pocítil bolest v zádech a prázdnou žaludku.

Vzpomínka na to, co se stalo, mu znova přišla na mysl jako nával horka, který vám stoupne do hlavy, a vehnala mu do tváří ruměnc.

Jeho svršky, poházené u postele i jinde, bez ladu a skladu, svědčily svým nepořádkem o hlubokém vnitřním zmatku, který jejich majitelem zmítal při svlékání.

Janek usoudil, že otcovský hněv se nočním spánkem jistě poněkud otupil, a podle zvuku v domě i na ulici se snažil odhadnout, kolik je hodin: **dobytěk se vracel od napačedla a matka nesla kravám krmení.** Nechtěl-li si znovu vysloužit rodinnou důtku, bylo načase, aby vstal a vykonal práci, která mu v neděli ráno přišla, totiž očistit od bláta a vyleštit všech pět párů rodinných bot a nanosit dřeva do bedny a vody do konví.

Vyskočil z postele a dal si na hlavu čepici; pak si rukou sáhl na zadek, který byl horký a obolavělý, a protože neměl zrcadlo, ve kterém by si mohl prohlédnout to, co chtěl, obrátil hlavu, jak nejvíce mohl, a podíval se:

Bylo to rudé s fialovými jehlami!

Byly to stopy po Třasotíkově prutu, nebo po otcově klacku?

Bezpochyby po obojím.

Nový ruměnc hanby anebo vzteku mu polil čelo.

To mu ten **ksindl veľranská zaplatí!**

Ihned si navlékl punčochy a jal se hledat své staré kalhoty, ty, které si měl vzít včdycky, když měl na práci něco, při čem by mohl zašpinit nebo poníčit své „dobré šaty“. O to, sařral právě šlo! Ironie jeho situace mu však unikla a on sešel do kuchyně.

Začal tím, že využil matčiny nepřítomnosti a štlpl z police pořádný skrojek chleba, který si strčil do kapsy a ze kterého urval co chvilí sousto tak obrovské, že si div nevykloubil sanice; pak se začal horlivě ohánět kartáči, jako by se večer nebylo vůbec nic stalo.

Otec přišel pověsit bič na kovový háček na kamenném pilíři, který stál uprostřed kuchyně, a cestou na něho vrhl rychlý a přísný pohled, ale nepronel ani slovo.

Když byl s prací hotov a posnídal misku polévky, dohlédla matka na jeho nedělní očistu.

Je třeba říci, že Janek stejně jako většina jeho kamarádů, s výjimkou Soušky, měl s vodou styky spíše vzdálené, mimorodinné, dá-li se to tak říci, a bál se jí stejně jako domácí **kočka Micka**. Uznával ji skutečně jen ve stružkách na ulici, kde se rád brouzdal, nebo jako hynou sílu, která otáčela mlynky jeho vlastní konstrukce — s lískovými lopatkami na bezové ose.

Navzdory rozhořčení starého Simona se také během týdne nikdy nemyl, jen ruce, které bylo třeba ukázat při prohlídce čistoty, a to ještě nejčastěji používal písku místo mydla. V neděli se tomu podrobval s náramně kyselou tváří. Jeho matka, ozbrojená hrubým hadrem z tlustého režného plátna, předběžně namočeným a namydleným, mu mocně drhla obličej, krk a uši, uvnitř mu je čistila neméně energicky stocným cípkem namočeného plátna. Tentokrát se Janek zdržel obvyklého kvíčení, a když byl navlečen do nedělních šatů, dovolili mu při druhém zvonění, aby se odebral na náměstí, přičemž nicméně poznamenali s ironií naprosto zbavenou jakékoli elegance, že si má zkusit přijít zase jako večera.

Celá lovernská armáda už tu byla, klábošic a šřebetajíc, probírájíc znovu včerejší porážku a očekávajíc úzkostlivě svého generála.

Vkročil prostě do středu skupiny, nicméně lehce dojat pohledy všech těch zářících očí, které se ho němě vyptávaly. „No jo, byl to sekec,“ řekl. „Ale col na to se neumírá, poněvadž jsem tady. Ale stejně jsme jim něco dlužný a to nám zaplatí.“

To to vyjádření, které by se na první pohled a někomu nezasvěcenému zdálo prosto vši logiky, bylo nicméně všemi okamžitě přijato a Janek byl ve svém názoru podpořen jednomyslným souhlasem.

„Takhle to dál jít nemůže!“ pokračoval. „Ba ne, my musíme na něco přijít. Já se už nenechám doma tázat jako žito, poněvadž by mě především přestali pouštět ven, a pak nám taky musí zaplatit ten včerejší nářez. Musí se na to myslet během mše a večer si o tom zase promluvíme.“

V té chvíli je mřely holky, které šly ve skupině taky na služby boží. Cestou přes náměstí si zvědavě prohlížely Janka, „jak se tvá-